

М. М. Заброцький

Егопсихологія

ЕГОПСИХОЛОГІЯ (від *его...* і *психологія*) – один із напрямів *психоаналізу*, який досліджує проблеми людського «Я». Виникла як реакція на ортодоксал. *фрейдизм*. На відміну від останнього, де осн. роль у структурі особистості відводять «Ід» («Воно») – примітив. та інстинктив. аспектам, які повністю належать до несвідомого, представники Е. вирішальним вважають «Его» («Я»). При цьому його розглядають як відносно автономне утворення, котре забезпечує ідентичність особистості, має структурні характеристики та систему захис. механізмів. Психол. захист трактують як наслідок суперечностей у структурі «Я», а метою захис. процесу вважають узгодження реал. змісту свідомості з «Я-концепцією». З позицій Е. «Я» не тільки бореться зі спонуканнями «Воно», а й регулює взаємини особистості з середовищем за допомогою механізму орієнтації у ньому, побудови понять, а також керування рухами. Спонукання «Воно» лише активізують до дії «Я» – процеси сприймання, мислення, уваги, пам'яті тощо, не визначаючи характеру їхнього функціонування. Джерелом енергії виступають або вони самі, або ж має місце залучення первіс. енергії спонукань для потреб «Я». Осн. напрямом розвитку «Я» є соц. адаптація. Взаємодіючи з довкіллям у процесі розвитку, людина стає дедалі компетентнішою, спроможною приймати усвідомлені рішення та розв'язувати життєві проблеми. Серед представників Е. – А. Фрейд, Г. Гартманн, Е. Еріксон.

Рекомендована література

1. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности / Пер. с англ. С.-Петербург, 2000;
2. Гуманістична психологія. Т. 1. Гуманістичні підходи в західній психології ХХ століття. К., 2001;
3. Психологія особистості. К., 2009.

Бібліографічний опис:

Егопсихологія / М. М. Заброцький // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ.

– К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2009. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-18593>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).